

UKA 2022/93

19/10-2022

Anna Wangenheim

Kommunit aaqqissugaanerisa allannguutaat pillugit Naalakkersuisut nalilersuinissamik suliaqaqqullugit peqquneqassasut Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Aaqqissuussaanermi allannguutaasimasut pitsaaqautai ajoqtaalu nalilersorneqassapput, sumiiffimilu demokratiimut kommunillu aningaasaqarnerannut sunniuteqarsimanersoq, kiisalu allaffissornikillisaaniarnermut siunertaasimasoq piviusunngortinnejqarsimanersoq nalilersorneqassallutik. Nalilersuineq UPA2024 nallertinnagu Inatsisartunut agguassorneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

(Siullermeerneqarnera)

Demokraatit Atassut isummerfigisassatut siunnersuuteqarnerannut qutsavigaat.

Aallaqqaatigerusuppara Atassut nersualaarlugu siusinnerusukkut oqallisaasunik ingerlatitseqiimmat, ingerlariaqqinniarsarigaluarneranullu siusinnerusukkut oqallisaasut tunngavigalugit. Siunnersuutip tunngavii ilalernartippakka.

Apeqqueteqaat aallaavigalugu oqallinneq upernaakkut 2020 eqqaamavara. Taamani Demokraatinit oqarpugut:

"...Subsidiaritetsprincipet"-imut isumaqataavugut, tassanimi allannguutissatut siunnersuutit unammilligassanut qaninnerpaajullutik aalajagiunneqartartussaammata. Taamammallu isumaqarpugut kommunit suleqatigalugit ineriartornermut ungasinnerusumut isigisumut, nutaaliortuusumut inuinnaallu iliuuseqarnissamut kiffaanngissuseqarneranut nalequssartariaqartugut. Assigisaannillu aatsorsuutigaarput komuunit naleqqussarnissaminnut piumassuseqarnerunissaat namminerlu aaqqissuussisimanertik naleqqussassagaat, taamaalillutik tunngaviusumik suliassatik torrannerusumik, piuminarnerusumik, akikinnerusumillu ingerlassinnaanngorniarlugit, tamannalu naggataatigut naleqarnerulersitsissaq.

Asserssutsialattut taarusupparput Kommuneqarfik Sermersuumi nittartakkatigut innuttaasunut qaninnerusumik tamat oqartussaaqataanerat atuutilissammat, tassuunakkullu innuttaasut paassisutissanik pisariaqartunik misissuisinnangussapput, aammalu apeqqutiminut akissutinik nassaarsinnaalutik, aammalu najugaqarfiup eqqaaniittunik pilersaarutaasunik paasisaqarsinnaallutik. Aammattaaq maani nammineq piumassusertik tunngavigalugu sulisarneq qaffasippoq, taamaalillutillu communalbestyrelsi kommuniminni innuttaasunut tamanut iluaqutaasussanik aalajagiisarnissaminut tunngaveqarluartarput."

Naallu digitaliseeriineq imminullu sullinneq inunnut ataasiakkaanut akisussaassutsimik kiffaanngissuseqarnermillu misiginissamut sakkusaalluarluartut, aamma ajortortaqarput, toqqaannartumik sullinneqarnissamut periarfissat inummit-inummut minnerulersinnejqarmata. Atassuteqarnermi ilisimasat pingaaruteqartut annaaneqarsinnaapput, aatsaalli najuunnermi pissarsiarineqarsinnaallutik. Ilanullu peqateqarnermik misigissutsip toqqisisimanarnera aamma annaaneqartarluni. Taamaattumik eqiterutsitsinermut digitaliseeriinermullu pitsaaqutaasinnaasut

ajoqutaasinaasullu akuersarpakka, najugaqariaatsip ukiut ingerlanerini allanngorurujussuarsimanera kommunit aaqqissuuteqqinnejnarneralli isummerfigineqarmat.

Aammattaaq oqallifimmi uani killilorsorneqarani oqallisissamik apeqquteqartariaqarpunga:

Sooruna inuit oqattussaaqataanerat taama sanngiitsigilersimasoq, Inatsisartut ataatsimiinnerisa aaqqissugaanerat ima siunertaqarmat inuit oqartussaaqataanerisa illersornissaat? Inatsisartuni ataatsimiittariaaserput allanngortittariaqarnerluni, inuit oqartussaaqataanerisa annertusineqarnissaat anguniarlugu?

Maani ataatsimiittariaasitta periarfissippaa, Inatsisartunut ilaasortat arlallit aamma kommunalbestyrelsini issiasinnaanngorlugin. Taamaakkaluartoq pisariaqartitsineq annertusisoq takuneqarsinnaavoq, ataatsimiitaliat nammineq kajumissuseq aallaavigalugu ingerlanneqartut kommunini siuarsarnissaat innuttaasut peqataatinneqarnissaat qulakteerniarlugu inuillu oqartussaaqataanerat nukitorsarniarlugu. Allatut oqaatigalugu, uani politikkikkut piginnaatitaaffiliisoqarpooq innuttaasunut qanillattuinissamut naak, uagut politikkeritut, innuttaasunut aaliangiisartussaangaluartugut, suliassanut sinaakkusersuilluta nunaqqatigut sinnerlugin.

Taamaattumik erseqqissartuassavara, uagut politikkeritut kisitta politikkikkut pisussaaffigigatsigu toqqisisimanerup upternarsutsillu annertusarnissaat oqaloqatigiinnikkut qanilaarnikkullu. Uani oqallinnermi tapersiissutigisinnaasagut assigiinngitsorpassuupput, unamminnartortaasalu paasinarsarnissaannut peqataarusuprugut naliliinermik aallartittumik. Isumaqarpugut, tamaaliornissamut piffissanngortoq. Aammattaaq piffissanngorpoq inuiaqatigiit nuttarnerulernissaat. Taamaattumillu nalilineq kommunini innuttaasut sullinneqarnerminni misigisaat aallaavigalugit pissaaq minnerungitsumik politikkerinut tatiginninnerat.

Ullut tamangajaasa, innuttaasut illoqarfinni nunaqarfinnilu innuttaasunik sullissinerup (amigaataasup) naammagineqannginna tusartarparput; taamaattumik misissuineq pitsaasoq saqqummiittariaqarpaput, aaqqissusseqqiinerup allanguutissaa taama annertutigisoq nalilissagutsigu. Isumaqarpunga, pingartuuusoq misissuinermut atasumik kikkut akisussaasuunersut saqqummersissallugu. Ilumoorsinnaanngilaq una kisiat eqqaamassallugu, kommunini allaffiit suliassatik pingarnerit suliarisimagaat, aammali pingartuuvoq misissussallugu politikkikkut aqqutissiuunneqarsimanersut inatsisitigut, nuna tamakkerlugu politikkikkut aalajangersarneqartunik.

Naalakkersuisut 2015-imi kommunit suleqatigalugit aaqqissugaanerup aaqqissuuteqqinna naliliiffigaat. Taanna allaffissornikkut annertunermik ingerlanneqartutut ippoq, taamaattumillu kissaatigaarput innuttaasut- aamma politikkip tungaaniit unamminnartortaasa erseqqissarneqarnissai aaqqiissutissanik, illoqarfinnut tulluussakkanik inuiaqatigiinnullu naleqarnerulersitsisunik aaqqiissutaasussanik nassaarniartoqassamat.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuut akuersartumik suliarineqartussatut inatsisinut ataatsimiittialiamut ingerlateqqipparput.

DEMOKRAATIT
DEMOKRATERNE